

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 001506 09 Кж
Бања Лука, 28.1.2010. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија мр Велка Икановића, као предсједника вијећа, Слободана Милашиновића и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибич, у кривичном предмету против оптуженог С. Ч., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став (3) у вези са ставом (1) и (2) и чланом 20. и 23. Кривичног закона Републике Српске и кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) Кривичног закона Републике Српске, оптуженог Ж. С., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став (2) у вези са ставом (1) и чланом 20. и 23. Кривичног закона Републике Српске и кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) Кривичног закона Републике Српске и оптуженог А. Ј., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став (2) у вези са ставом (1) и чланом 20. и 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби окружног тужиоца из Бања Луке и жалбама бранилаца оптужених, адвоката Ж. П. Б. и адвоката С. Т., оба из Б. Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бања Луци број: 11 0 К 001506 09 К од 08.10.2009. године, у сједници вијећа одржаној дана 28.1.2010.године, на коју су приступили републички тужилац мр Ненад Враћеш, оптужени и њихови браниоци, донио је

ПРЕСУДУ

I

Одбијају се као неосноване жалбе окружног тужиоца из Бања Луке и браниоца оптужених С. Ч. и А. Ј. и пресуда Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 001506 09 К од 08.10.2009. године, у том дијелу потврђује.

II

Дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог Ж. С., преиначава се, у одлуци о казни, пресуда Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 001506 09 К од 08.10.2009. године, тако што се оптуженом Ж. С., за кривично дјело разбојништва из члана 233. став (2) у вези са ставом (1) и чланом 20. и 23. Кривичног закона Републике Српске, описано под тачком 1. првостепене

пресуде, за која је оглашен кривим том пресудом, утврђује казна затвора у трајању од 8 (осам) године, с тим да му се казна затвора у трајању од 1 (једне) године, утврђена истом пресудом за кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) Кривичног закона Републике Српске, описано под тачком 2. првостепене пресуде, за које је оглашен кривим том пресудом, узима као утврђена, па га суд, на основу истих законских прописа и уз примјену члана 42. став (2) тачка 2) Кривичног закона Републике Српске, осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, у коју му се, примјеном одредбе члана 44. став (1) Кривичног закона Републике Српске, урачунава вријеме проведено у притвору од 12.5.2009. године па надаље.

У осталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 001506 09 К од 08.10.2009. године, а након што су признали кривицу, оглашени су кривима оптужени С. Ч., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став (3) у вези са ставом (1) и (2) и чланом 20. и 23. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) КЗ РС, оптужени Ж. С., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став (2) у вези са ставом (1) и чланом 20. и 23. КЗ РС и кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) КЗ РС и оптужени А. Ј., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став (2) у вези са ставом (1) КЗ РС и осуђени и то оптужени С. Ч. на јединствену казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година и 6 (шест) мјесеци, оптужени Ж. С. на јединствену казну затвора у трајању од 10 (десет) године и 6 (шест) мјесеци и оптужени А. Ј. на казну затвора у трајању од 6 (шест) година. На основу члана 44. став (1) КЗ РС у изречену казну затвора урачунато им је вријеме проведено у притвору, а на основу члана 62. КЗ РС оптуженом С. Ч. је изречена мјера безбједности одузимања једног аутоматског пиштоља, поближе означеног у изреци побијане пресуде. На основу члана 99. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП) оптужени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 2.050,20 КМ и паушала од по 150,00 КМ, док је породица оштећеног у смислу члана 108. став (3) ЗКП са имовинскоправним захтјевом упућена на парницу.

Против ове пресуде жалбу су благовремено изјавили окружни тужилац из Бање Луке, због одлуке суда о кривичној санкцији, са приједлогом да се оптуженима изрекне казне затвора у дужем трајању и браниоци оптужених Ж. П. Б., као бранилац оптужених С. Ч. и Ж. С., због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреда Кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се жалбе уваже, побијана пресуда преиначи и оптуженима изрекне блажа казне и С. Ј. Т., као бранилац оптуженог А. Ј., због одлуке о

казни, са приједлогом да се његовом брањенику изрекне казна затвора у краћем временском трајању.

Одговор на жалбу браниоца оптуженог А. Ј. поднио је окружни тужилац у Бања Луци, са приједлогом да се ова жалба одбије као неоснована, а уважи жалба окружног тужиоца. На жалбу окружног тужиоца одговор је поднио бранилац оптужених С. Ч. и Ж. С., са приједлогом да се жалба тужиоца одбије као неоснована, а усвоји жалба браниоца.

Републички тужилац и браниоци оптужених остали су код изнијетих жалби и приједлога у жалби, као и код одговора на жалбу и на сједници вијећа, оптужени су подржали жалбе својих бранилаца, а оптужени С. Ч. и Ж. С. и одговор свога браниоца на жалбу тужиоца.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 320. Закона о кривичном поступку – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број 100/09 – у даљем тексту: ЗКП), овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Жалбом окружног тужиоца првостепена пресуда се побија само због одлуке о кривичној санкцији, сматрајући да се правилно цијенећи све околности од значаја за одмјеравање казне, које жалба посебно апострофира у образложењу ове жалбе, сврха кривичне санкције може остварити само изрицањем казни затвора у дужем трајању.

Приговори жалбе браниоца оптужених С. Ч. и Ж. С., сведени на заједнички именилац, у суштини се своде на исказано становиште манифестовано у тврдњи да је првостепени суд правилно цијенио облик виности оптужених Ч. и С., да је пуцањ оптуженог Ч. у општењеног у односу на другооптуженог – Ж. С. ексцес, што је и пресуда констатовала, налазећи да је оптужени Ч. поступао са евентуалним умишљајем у односу на смрт општењеног, те да сваки саизвршилац одговара у границама свог умишљаја. Међутим, по ставу ове жалбе о тим чињеницама првостепена пресуда не даје довољно разлога, не образлаже индивидуалну улогу сваког саизвршиоца и садржај умишљаја појединачно, посебно јер се по мишљењу ове жалбе ради о ексцесу једног од саизвршилаца и несагласности између евентуалног умишљаја оптуженог С. Ч. и радњи и умишљаја оптуженог Ж. С., у чему би се састојала битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став (1) тачка ј) ЗКП, што одговара члану 311. став (1) тачка ј) ЗКП – Пречишћени текст. У сегменту побијања пресуде због повреде Кривичног закона ова жалба сматра да су повређене одредбе о саизвршилаштву и да су као отежавајуће околности његовим брањеницима цијењене и околности, односно елементи који представљају битна обиљежја кривичног дјела и предлаже, обзиром на бројне олакшавајуће околности на страни оптужених Ч. и С., да им се изрекну блаже казне.

С друге стране жалба браниоца оптуженог А. Ј., изјављена само због одлуке о казни сматра да се овом оптуженом требала и могла изрећи казна затвора у краћем временском трајању јер би се и са мањом казном затвора постигла сврха кажњавања и на специјалном и на генералном плану.

Супротно становишту жалбе браниоца оптужених С. Ч. и Ж. С. анализом побијане пресуде овај суд налази да образложење пресуде садржи разлоге у погледу одлучних чињеница с аспекта постојања кривичног дјела и кривичне одговорности оптужених, те чињеница одлучних за правилну примјену материјалног права, ради чега је неприхватљив приговор жалбе заснован на тврдњи да је образложење побијане пресуде захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП због тога што првостепена пресуда „не даје довољно разлога“ о одлучним чињеницама. Наиме, првостепена пресуда је донесена на основу признања кривице, дакле, оптужени су признали начин и околности под којима је извршио кривично дјело, тужилац је извео доказе на којима се темељи оптужница, на које оптужени и бранилац нису имали примједби, суд је размотрио доказе, одржао претрес за изрицање кривично правне санкције, огласио кривим и осудио оптужене како је то напријед наведено. Надаље, суд је на том рочишту утврдио постојање довољног квантума и квалитета доказа, који нису у супротности са признањем оптужених и на које одбрана није имала примједби, а који потврђују кривицу оптужених. Иначе, признање кривице од стране оптуженог, у суштини, представља признање свих чињеница из којих произилази да је оптужени извршилац кривичног дјела и чињеница на којима се заснива његова кривична одговорност, а самим признањем кривице оптужени се фактички одрекао права приговорати чињеничној основи оптужнице у контрадикторној расправи на главном претресу. Слиједом оваквог стања првостепена пресуда је изреком пресуде, правним описом и правном квалификацијом кривичних дјела, као и аргументованим образложењем на страни 6. пасус 2. побијане пресуде правилно ријешила питања поступања, умишљаја и правне квалификације, као и међусобног односа свих оптужених.

Аргументима жалбе браниоца оптужених С. Ч. и Ж. С. није доведена у питање правилност примјене Кривичног закона, односно материјалног права тј. одредби о саизвршилаштву и околностима које утичу на казну. Изнијете жалбене тврдње, по мишљењу овог суда, немају упоришта нити се као основани могу прихватити приговори жалбе о мањкавости датих разлога у образложењу побијане пресуде. Ово из разлога што првостепена пресуда правилно утврђује да су оптужени, као саучесници, учествовали у извршењу кривичних дјела, за које су оглашени кривим том пресудом, предузимањем радњи описаних у изреци пресуде, при чему се радње оптуженог С. Ч. правилно квалификују као кривично дјело разбојништва из члана 233. став (3) и кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) КЗ РС, радње оптуженог Ж. С. као кривично дјело разбојништва из члана 233. став (2) и кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став (1) КЗ РС, а радње оптуженог А. Ј. као кривично дјело разбојништва из члана 233. став (3) КЗ РС. Сасвим је друго питање одмјеравања казне, при чему суд узима у обзир све олакшавајуће и отежавајуће околности које утичу да казна буде мања или већа. За закључак да су оптужени починили наведена кривична дјела првостепена пресуда је дала увјерљиве разлоге, уз садржајну анализу проведених доказа, које разлоге, као мјеродавно образложење, прихвата и овај суд.

Испитујући одлуку о кривичној санкцији у вези са приговорима жалбе окружног тужиоца да се овако изреченом казном не може постићи сврха кажњавања и у вези навода жалбе браниоца оптуженог С. Ч. и А. Ј. да бројне олакшавајуће околности (ове околности браниоци ових оптужених углавном понављају у својим жалбама) оправдавају изрицање казне затвора у краћем временском трајању, овај суд налази да приговорима ових жалби нема мјеста. Релевантне олакшавајуће околности које је првостепени суд нашао на страни оптужених и на које се позива у образложењу побијане пресуде (неосуђиваност оптужених, оптужени Ч. и С. у вријеме извршења кривичних дјела били млађа пунољетна лица, а оптужени Ј. старости 25 година, признање кривице, коректно понашање пред судом и искрено кајање, а за Ј. да је у вријеме извршења кривичног дјела био битно смањене урачунљивости), по оцјени овог суда дошле су у пуној мјери до изражаја у изреченој јединственој казни затвора од дванаест године и шест мјесеци оптуженом С. Ч., односно шест година затвора оптуженом А. Ј., а које су примјерене тежини почињених кривичних дјела, степену кривичне одговорности оптужених и тежини наступјеле посљедице. Неке отежавајуће околности која побијана пресуда налази на страни оптужених, а које се потенцирају и жалбом окружног тужиоца, немају такав карактер јер скривање, па чак и избјегавање кривичне одговорности бијегом, представља један од начина одбране осумњичених, односно оптужених лица, тешка посљедица конкретног кривичног дјела, односно смрт општећеног је квалификаторна околност овог кривичног дјела, па се не може двоструко вредновати, и као квалификаторна и као отежавајућа околност, и коначно нема реалне подлоге тврдња првостепене пресуде да су на овим подручјима у порасту кривична дјела у које спада и дјело за које се оптуженима суди јер за такве чињенице нису понуђени релевантни подаци. Слиједом изложеног изречене казне затворе оптуженом С. Ч. и А. Ј. и по оцјени овог суда, представља потребну мјеру казни да би се остварила сврха кажњавања како у сегменту васпитног утицаја према оптуженим да убудуће не чини кривична дјела, тако и у превентивном дјеловању према другима да не чине кривична дјела и одражава праведан баланс између захтјева за ресоцијализацијом оптужених, дефинисаном у посебној превенцији као једном сегменту сврхе кажњавања и захтјева у јавном интересу да казна мора имати општеодвраћајући карактер, дефинисаном у општој превенцији као сегменту сврхе кажњавања.

С друге стране, разматрајући жалбу браниоца оптуженог Ж. С. у погледу одлуке о казни, овај суд налази да је првостепени суд правилно утврдио све околности од значаја за одмјеравање казне како је наведено у образложењу првостепене и ове пресуде. Међутим, првостепени суд није адекватно вредновао све олакшавајуће околности које је утврдио на страни овог оптуженог, а посебно чињенице да је оптужени С. у вријеме извршења кривичног дјела тек навршио осамнаест година живота, да је кривично дјело разбојништва остало у покушају, као и допринос овог оптуженог у извршењу дјела предузимањем описаних инкриминисаних саизвршилачких радњи, док је по мишљењу овог суда, прецијенио тежину отежавајућих околности на које се позива у образложењу побијане пресуде, па је утврђена казна затвора од десет година за кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези става 1. КЗ РС и изречена јединствена казна затвора од десет година и шест мјесеци престрога. Овај суд оцијењује да је утврђена казна затвора у трајању од осам година за кривично дјело разбојништва, односно јединствена казна затвора у трајању од

осам година и шест мјесеци, адекватна мјера казне тежини почињеног дјела и степену кривичне одговорности оптуженог, те да ова казна представља довољну, али и потребну мјеру казне за остварење сврхе кажњавања, у свим њеним сегментима.

Из изнијетих разлога жалбе окружног тужиоца и бранилаца оптужених С. Ч. и А. Ј. су на основу члана 327. ЗКП одбијене као неоснована, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог Ж. С., преиначена је првостепена пресуда у односу на овог оптуженог на основу одредбе члана 328. став (1) ЗКП, на начин описан у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
мр Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић